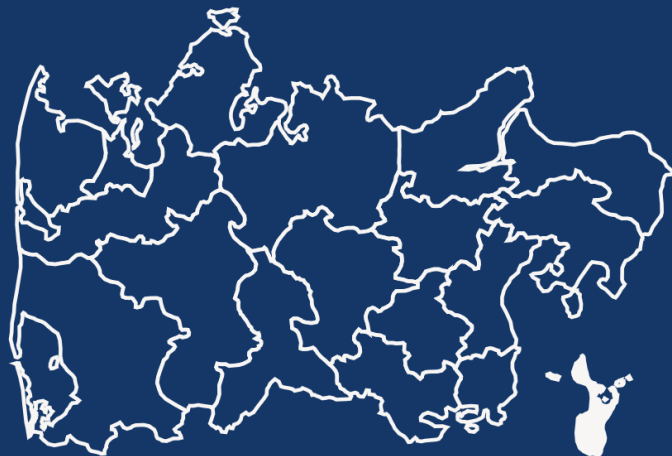

Erhvervsudvikling i Samsø Kommune

Tendenser, specialisering og vækst

Marts 2025

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Beskæftigelse og specialisering	7
3. Iværksætteri	13
4. Vækstvirksomheder og eksport	20
5. Udvalgte initiativer	24

1

Forord og sammenfatning

Forord

Velkommen til den sjette udgave af Kommunerapporten om erhvervsudviklingen i Midtjylland. Rapporten giver et opdateret indblik i erhvervslivet i de 19 midtjyske kommuner og belyser de muligheder og udfordringer, der præger udviklingen.

Erhvervshus Midtjylland hjælper erhvervslivet med at skabe vækst og udvikling. For at kunne gøre dette bedst muligt er det vigtigt, at vi har en opdateret viden om de områder, som har betydning for virksomhedernes udvikling. Kommunerapporterne spiller en vigtig rolle i dette arbejde, da den giver os relevant data, som kan danne grundlag for fremtidige indsatser, der kan understøtte erhvervslivet både lokalt og regionalt.

Som tidligere vil årets kommunerapport indeholde kommenteret erhvervsstatistik. I år adskiller rapporten sig dog ved at indeholde nye indikatorer på iværksætteri - et højaktuelt emne. Der er fokus på de brancher med flest iværksættere, iværksætternes uddannelsesniveau samt andelen af kvindelige iværksættere, hvilket kan være med til at danne grundlag for endnu mere målrettede og tilpassede erhvervsfremmetiltag, som bedre imødekommer de konkrete behov.

Vi sætter stor pris på kommunernes bidrag til rapporten. Deres input er afgørende for at skabe et solidt fundament for videndeling og inspiration på tværs af kommuner. Dette samarbejde kan danne grobund for nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber, der styrker det lokale erhvervsliv og udnytter regionens mange potentialer.

Et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland er afgørende for en effektiv erhvervsfremmeindsats. Kommunerapporten skal fungere som et redskab til at fremme denne indsats og skabe et fælles overblik over regionale og tværkommunale

potentialer samt de mest presserende udfordringer.

I rapporten sammenlignes kommunernes udvikling med Region Midtjylland, resten af landet og en række sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Skive Kommune.

Vi håber, at rapporten vil inspirere og bidrage til en fortsat stærk erhvervsudvikling i hele Midtjylland.

God læselyst!

Ib Lauritsen

Bestyrelsesformand, Erhvervshus Midtjylland

Helle Berthold Rosenberg

Direktør, Erhvervshus Midtjylland

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Samsø Kommunes erhvervspræstationer i 2023 på en række nøgleområder. I tabellen er Samsø Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Samsø Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at Samsø Kommune i perioden 2018-23 har oplevet en jobvækst på 8,7 pct., hvilket stort set svarer til regionsgennemsnittet. Der er dog sket et mindre fald fra 2022-23. Stigningen er især drevet af vækst inden for transport og engroshandel.

Samsø Kommune skiller sig ud med en meget høj iværksætterrater, hvilket vidner om en stærk iværksætterkultur. Samtidig er der sket en betydelig stigning i overlevelseshraten for nye virksomheder.

Analysen viser også, at Samsø rummer få vækstvirksomheder og et beskedent antal virksomheder med direkte eksport. Herudover er eksportens andel af omsætningen lav i de virksomheder, der har eksport.

	Samsø Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre landkommuner
 Jobvækst i den private sektor 2018-23	8,7 pct.	8,5 pct.	
 Iværksætterrater	6,3	3,8	
 Treårig overlevelseshrate for nye virksomheder	60,9 pct.	57,3 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	6,0 pct.	12,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	11,7 pct.	20,4 pct.	

Signaturforklaring:

Svageste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Samsø Kommunes profil som erhvervskommune.

De største brancher i kommunen målt på antal jobs er primære erhverv, hotel- og restaurationsbranchen samt detailhandel. De udgør til sammen knap 400 årsværk. De senere år har hoteller og restauranter haft fremgang, mens beskæftigelsen inden for primære erhverv er gået tilbage.

Den klart mest specialiserede branche er primære erhverv, der med en specialiseringsgrad på 6,3 fylder mere end seks gange så meget som i en gennemsnitskommune. Samsø Kommune har også en høj specialisering inden for fødevarerindustri.

Analysen giver også en profil af kommunens iværksættere. Den viser bl.a., at andelen af kvindelige iværksættere i perioden 2021-23 lå betydeligt over det midtjyske gennemsnit. Herudover viser analysen, at det i høj grad er turistsektoren, der bidrager til Samsø Kommunes høje iværksætterrater.

De tre største brancher

1. Primære erhverv:	190 årsværk
2. Hoteller og restauranter:	105 årsværk
3. Detailhandel:	94 årsværk

Vækst i de tre største brancher 2018-23

1. Primære erhverv:	-6%
2. Hoteller og restauranter:	14%
3. Detailhandel:	-1%

Top 3 specialiserede brancher

1. Primære erhverv:	6,3
2. Hoteller og restauranter:	2,5
3. Fødevarerindustri :	1,7

Andel kvindelige iværksættere

Samsø Kommune:	31,4 pct.
Region Midtjylland:	25,3 pct.

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit giver et overblik over den private jobskabelse i Samsø Kommune og kortlægger kommunens erhvervsprofil.

På næste side vises udviklingen i den private beskæftigelse de senere år samt den kvartalsvise udvikling i 2024 for private lønmodtagere.

De efterfølgende sider går i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først vises, hvordan de private jobs er fordelt på brancher, og hvad jobudviklingen har været på brancheniveau. Derefter viser afsnittet, hvordan beskæftigelsen er fordelt på større og mindre virksomheder.

Afslutningsvis kigger afsnittet nærmere på udviklingen i virksomhedsbestanden i kommunen.

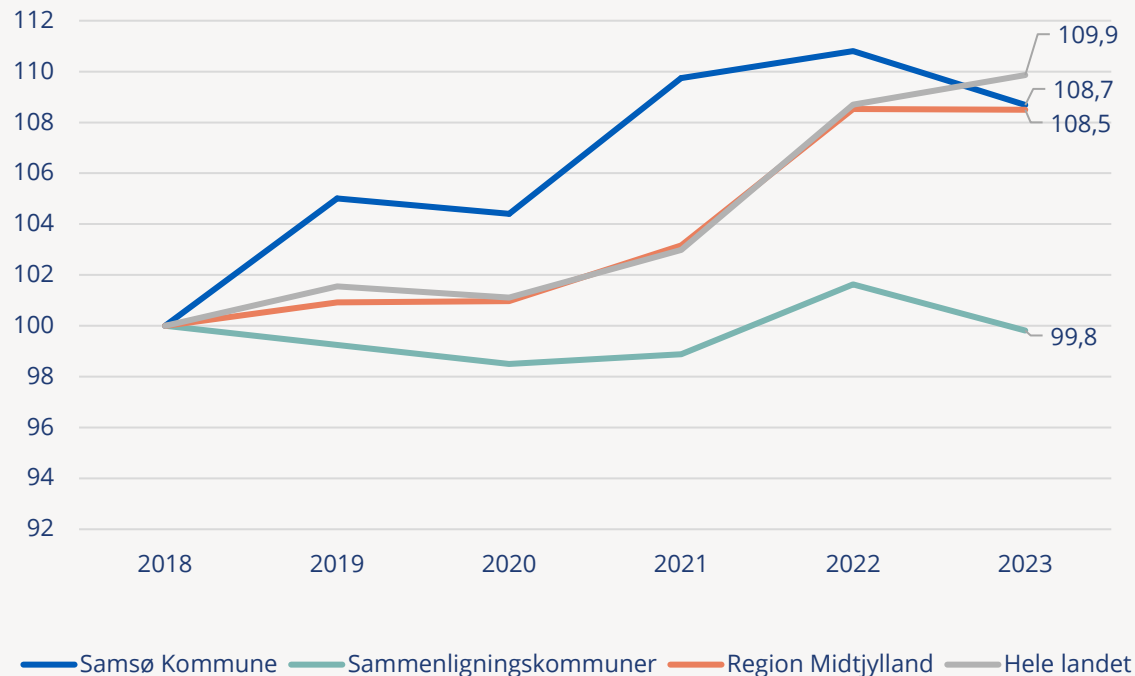
Mindre fald i den private beskæftigelse i 2023

Udviklingen i den private beskæftigelse er en sammenfattende indikator for erhvervspræstationerne på lokalt niveau, der afspejler den samlede effekt af en række underliggende indikatorer som iværksætteri, vækstvirksomheder, tiltrækning af virksomheder, konkurser, mv. Figur 2.1 sammenholder udviklingen i antallet af private fuldtidsbeskæftigede i Horsens Kommune med udviklingen i sammenligningskommunerne, hele Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at Samsø set over hele perioden har oplevet en stigning i den private beskæftigelse, men at der er sket et mindre fald fra 2022 til 2023. Det betyder, at den samlede vækst siden 2018 stort set svarer til væksten på regionsplan.

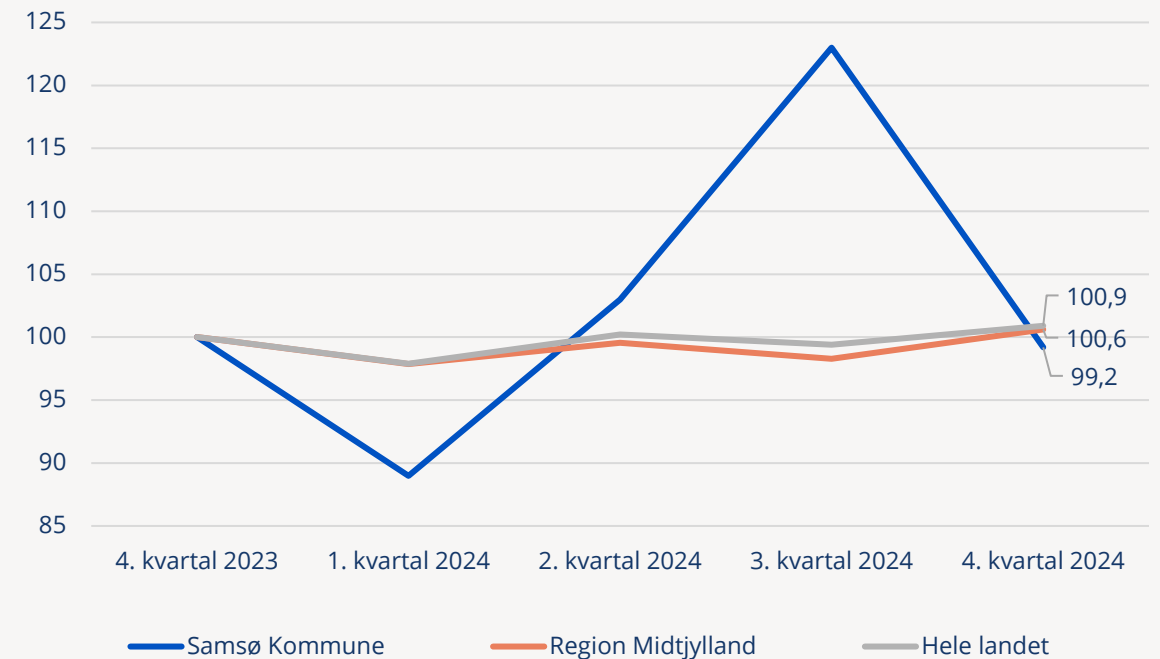
Figur 2.2 fokuserer på den kvartalsvise udvikling i beskæftigelsen det seneste år – belyst gennem antallet af privatansatte lønmodtagere. Figuren viser, at beskæftigelsen i Samsø Kommune er præget af store udsving hen over året pga. meget sæsonarbejde, men at beskæftigelsen samlet set har været stabil fra 4. kvartal 2023 til 4. kvartal 2024.

Figur 2.1. Indeks for udvikling i privat fuldtidsbeskæftigelse (2018=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Figur 2.2. Indeks for udvikling i privatansatte lønmodtagere, 2024 (4. kvartal 2023=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af jobindsats.dk. Beskæftigelsen i den private sektor er opgjort ved den samlede fuldtidsbeskæftigelse fratrasket branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Primære erhverv, turisme og handel dominerer i Samsø Kommune

Tabel 2.1 giver et overblik over den private beskæftigelse og udviklingen heri i Samsø Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Samsø Kommune i 2023. Den viser, at landbrug mv. er den største branche målt på antallet af fuldtidsjobs. Derudover er hoteller og restauranter også blandt de toneangivende brancher i Samsø Kommune. Herudover viser tabellen, at der har været en markant vækst inden for hoteller og restauranter samt transport og engroshandel i perioden 2018-23.

Tabel 2.1. Antal private jobs, jobvækst 2018-23 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2018-23 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2018-23 (pct.)	Specialisering, 2023
	2018	2023			
Primære erhverv	201	190	-6%	-3%	6,3
Hoteller og restauranter	92	105	14%	12%	2,5
Detailhandel	95	94	-1%	3%	1,0
Engroshandel	45	90	100%	5%	1,1
Bygge & anlæg	90	90	0%	14%	1,0
Transport	42	70	67%	10%	1,2
Fødevareindustri	34	43	26%	7%	1,7
Rådgivning og forskning	33	28	-16%	22%	0,4
Kultur og fritid	19	22	16%	16%	1,4
Erhvervsservice	11	8	-23%	8%	0,5
Øvrige brancher	206	204	-1%	11%	0,2
Alle brancher	869	944	9%	10%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ. Grundet diskretionering er følgende brancher lagt sammen under øvrige: andre serviceydelser, ejendomshandel, elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri, finansiering og forsikring, forlag, tv og radio, metalindustri, kemisk industri, medicinalindustri og plast-, glas- og betonindustri, operationel service, velfærdsinstitutioner, råstof og energi mv., tele, it og information samt undervisning.

Stærk specialisering inden for landbrug og turisme

Figuren til højre giver en grafisk illustration af Samsø Kommunes erhvervsmæssige specialisering og udvikling. Den fokuserer på de brancher, der fylder mest beskæftigelsesmæssigt i kommunen, jf. tabel 2.1 på forrige side.

Det fremgår, at Samsø er meget stærkt specialiseret inden for primære erhverv. Branchen fylder mere end seks gange så meget som i en gennemsnitskommune. Turismen indebærer også stor specialisering inden for hotel- og restaurationsbranchen.

Figuren illustrerer også, at det er engroshandel og transport, der har drevet væksten i Samsø Kommune siden 2018.

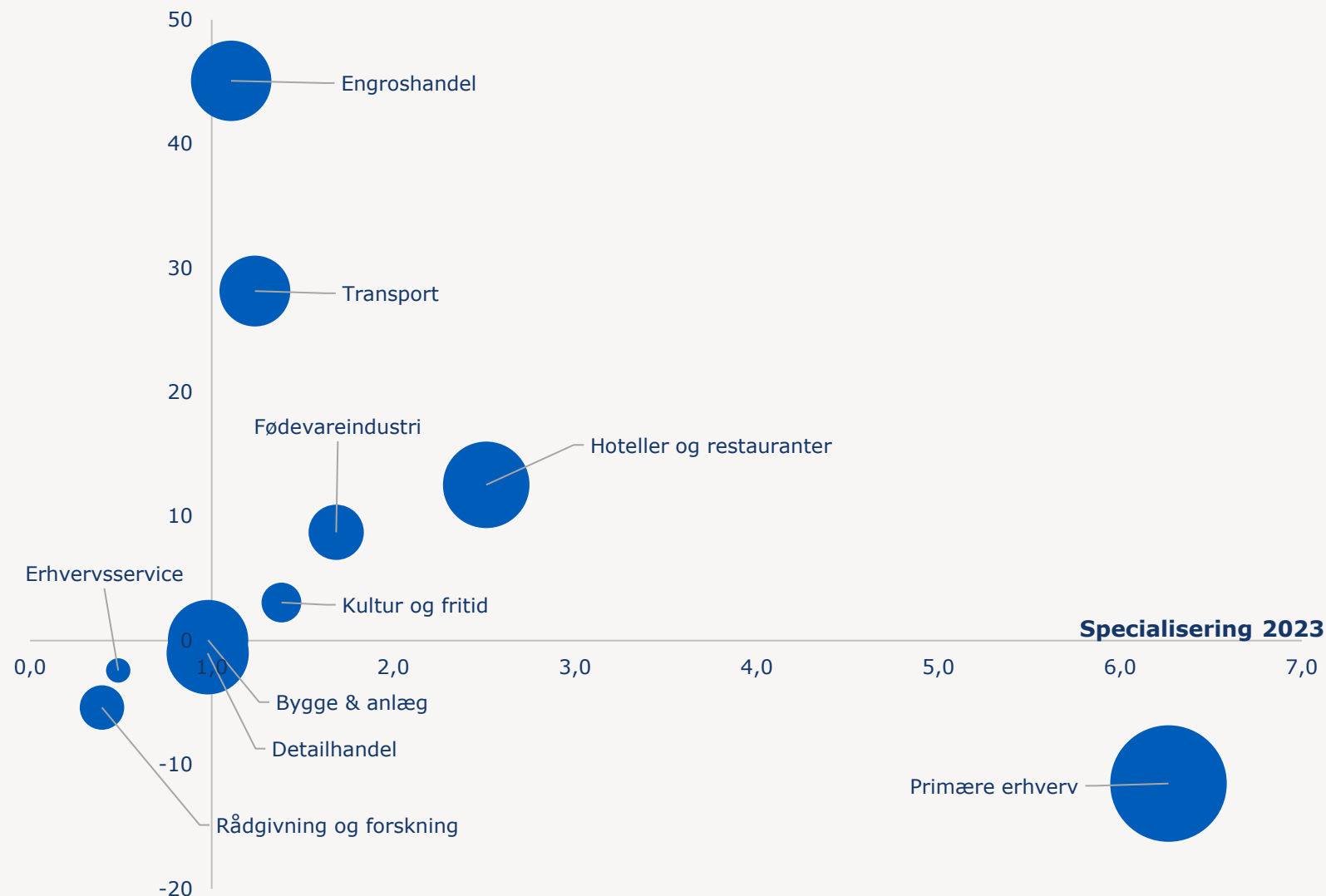

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering og udvikling.

Branchernes betydning i kommunen er belyst gennem tre indikatorer:

- Cirklernes diameter illustrerer størrelsen af hver branche målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2023.
- Placeringen langs figurens x-akse viser branchens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2018-23. Dvs. om branchen har haft vækst eller tilbagegang.

Figur 2.3. Samsø Kommunes erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst, opdelt på brancher
Jobvækst (2018-2023)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: Grundet diskretionering er en række brancher lagt sammen under "øvrige brancher".

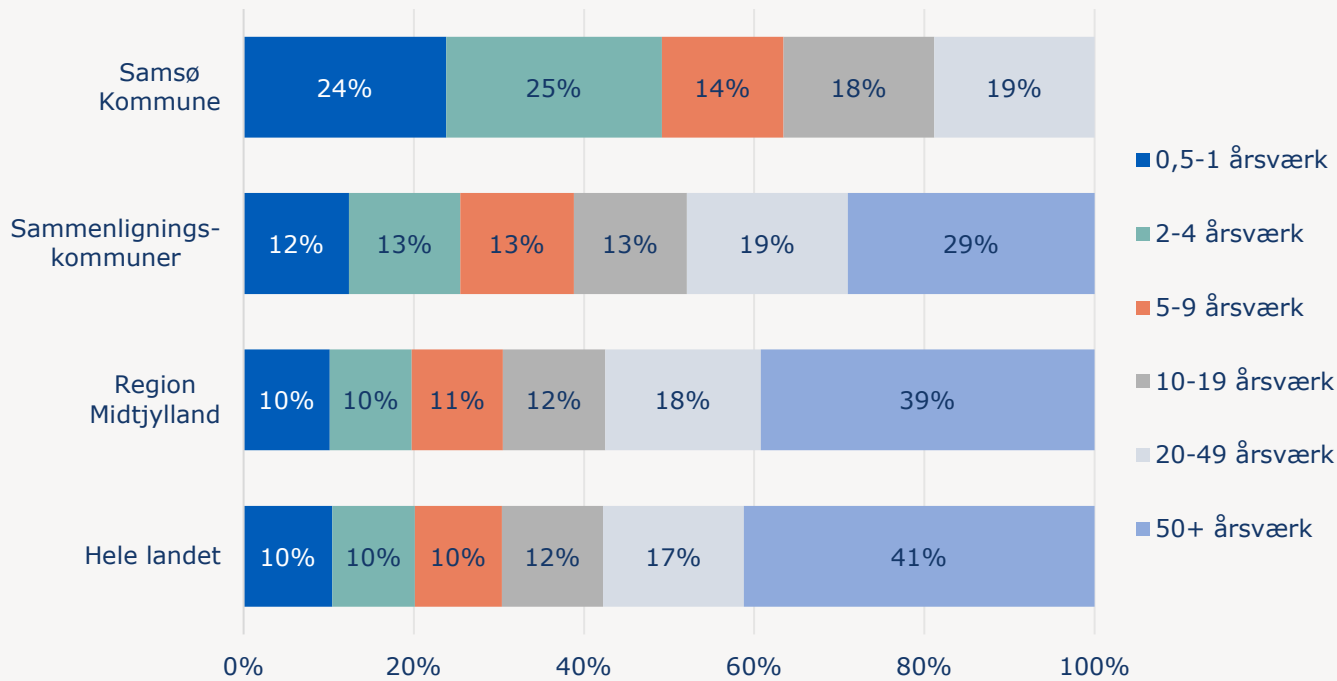
Mikrovirksomheder dominerer på Samsø

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Horsens Kommune. Figur 2.4 viser, hvor meget henholdsvis mindre og større virksomheder udgjorde af den private beskæftigelse i 2023, mens tabel 2.2 viser, om de forskellige størrelseskategorier har haft vækst eller tilbagegang i perioden 2018-23.

Det fremgår, at mikrovirksomheder i høj grad dominerer erhvervsbilledet på Samsø. Der findes ingen virksomheder med over 50 ansatte, og virksomheder med op til fire ansatte står for halvdelen af den private beskæftigelse.

Væksten siden 2018 har dog været stærkest blandt virksomheder med 10-49 årsværk, som det fremgår af tabellen til højre.

Figur 2.4. Fordeling af private fuldtidsbeskæftigelse efter størrelsen af den virksomhed, de arbejder i, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 2.2. Jobudvikling 2018-23 for private virksomheder opdelt på størrelsesgrupper

Størrelse	Samsø Kommune	Region Midtjylland
0,5-1 årsværk	-1,6%	2,8%
2-4 årsværk	3,9%	-5,8%
5-9 årsværk	-15,7%	2,4%
10-19 årsværk	30,9%	6,4%
20-49 årsværk	45,6%	14,1%
50+ årsværk	-	14,3%
Alle virksomheder	8,7%	8,5%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes samlede fuldtidsbeskæftigelse i henholdsvis 2018 og 2023.

Stigende antal virksomheder inden for turisme og ejendomshandel

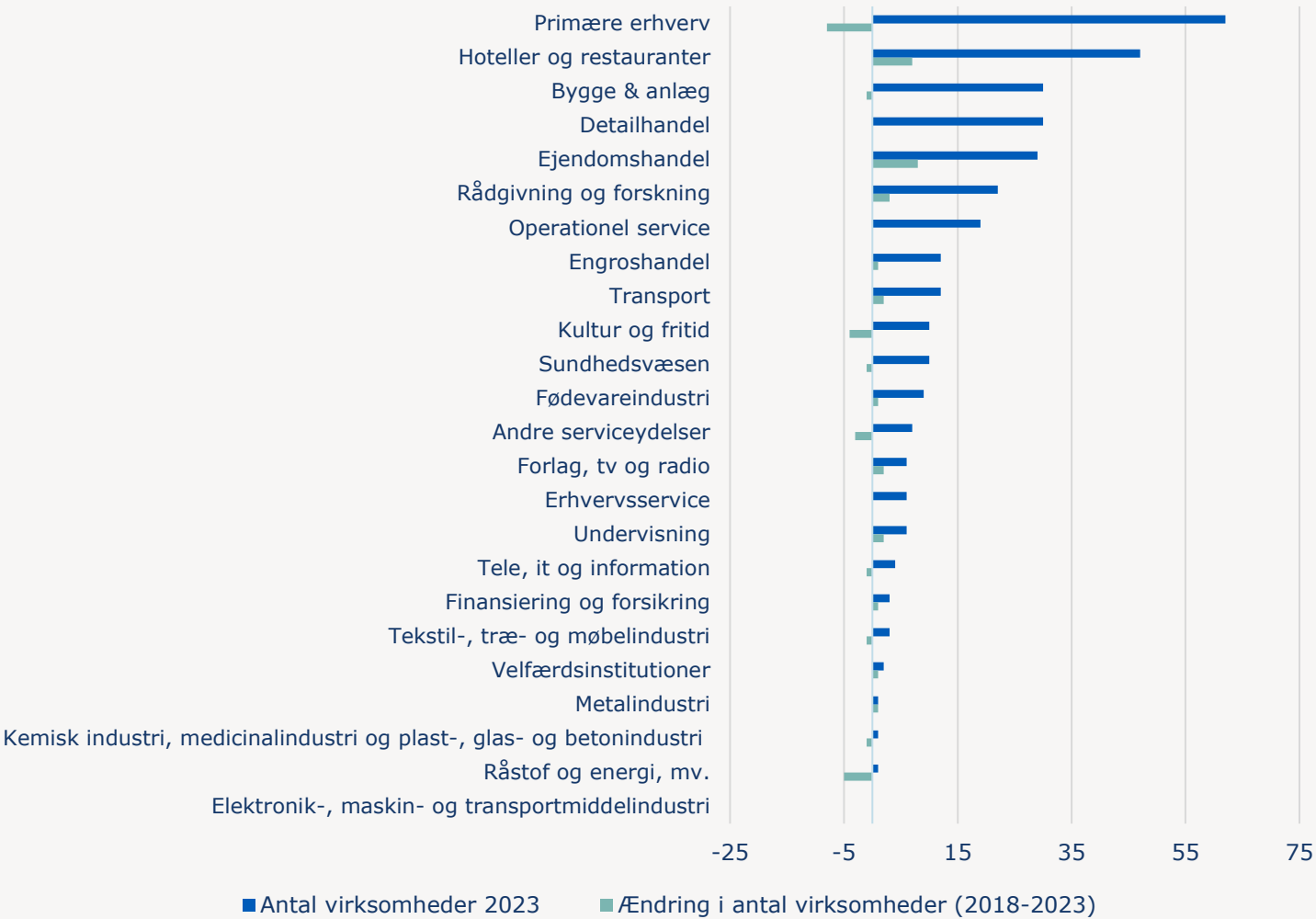
Der eksisterede ved udgangen af 2023 i alt 332 reelle virksomheder (arbejdssteder med mindst ét halvt årsværk) i Samsø Kommune. Det er en stigning på 1 pct. siden 2018.

Figuren viser, at landbrug og turisme også er de største erhverv målt på antal virksomheder. Der er dog sket en tilbagegang i virksomhedsbestanden inden for primære erhverv.

Samsø rummer også et betydeligt antal virksomheder inden for byggeri og detail, mens ejendomshandel sammen med hotel- og restaurationsbranchen har oplevet en betydelig fremgang i virksomhedsbestanden.

Figur 2.6. Antal private virksomheder 2023 samt vækst i antal virksomheder 2018-23, opdelt på brancher

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau. Tabellen medtager kun virksomheder, der lever op til Danmarks Statistiks minimumskrav for at være en reel virksomhed (aktivitet, der svarer til et halvt årsværk i den pågældende branche).

3

Iværksætteri

Dette afsnit sætter fokus på iværksætteri i Samsø Kommune.

Den første del af afsnittet viser iværksætterraten, og hvordan den har udviklet sig siden 2018. Derefter vises hvor stor en andel af de nye virksomheder, der overlever, og hvordan de udvikler sig målt på årsværk.

Den sidste del af afsnittet går i dybden med iværksætternes fordeling på brancher og køn.

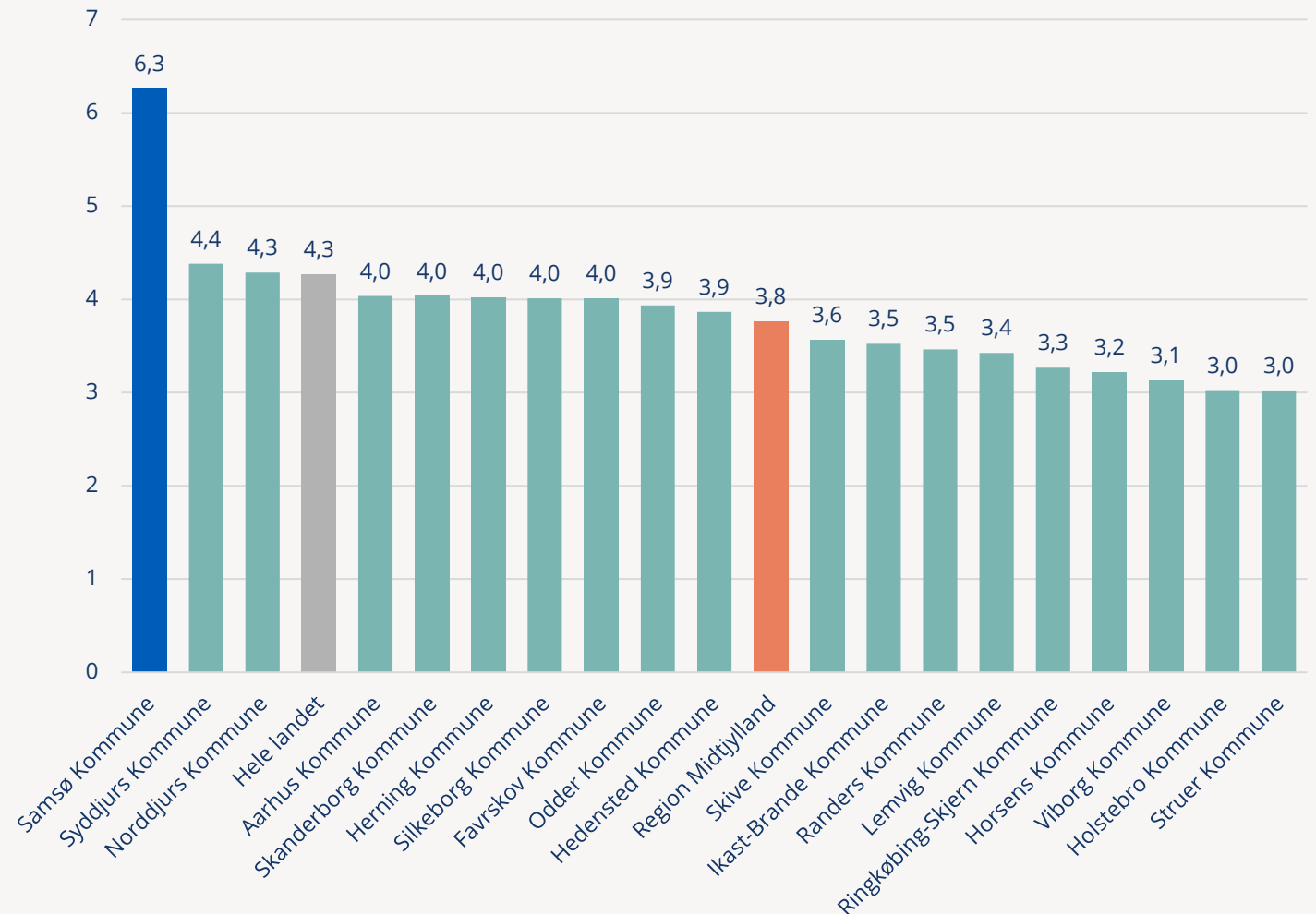
Stor iværksætteraktivitet på Samsø

Nye virksomheder og iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser iværksætterraten (andelen af nye virksomheder sat i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) i 2023 i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Det fremgår, at Samsø Kommune har regionens klart højeste iværksætterrater med hele 6,3 nye virksomheder pr. 1.000 indbyggere.

Figur 3.1. Iværksætterraten i de midtjyske kommuner, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder pr. 1.000 personer i arbejdsstyrken (15-64 årige). Tallene kan ikke sammenlignes direkte med tidligere års kommunerapporter, der viste etableringsraten (antal nye virksomheder ift. samlet virksomhedsbestand). Vi anvender i denne rapport iværksætterraten, der er et bedre mål for iværksætterkulturen i en kommune.

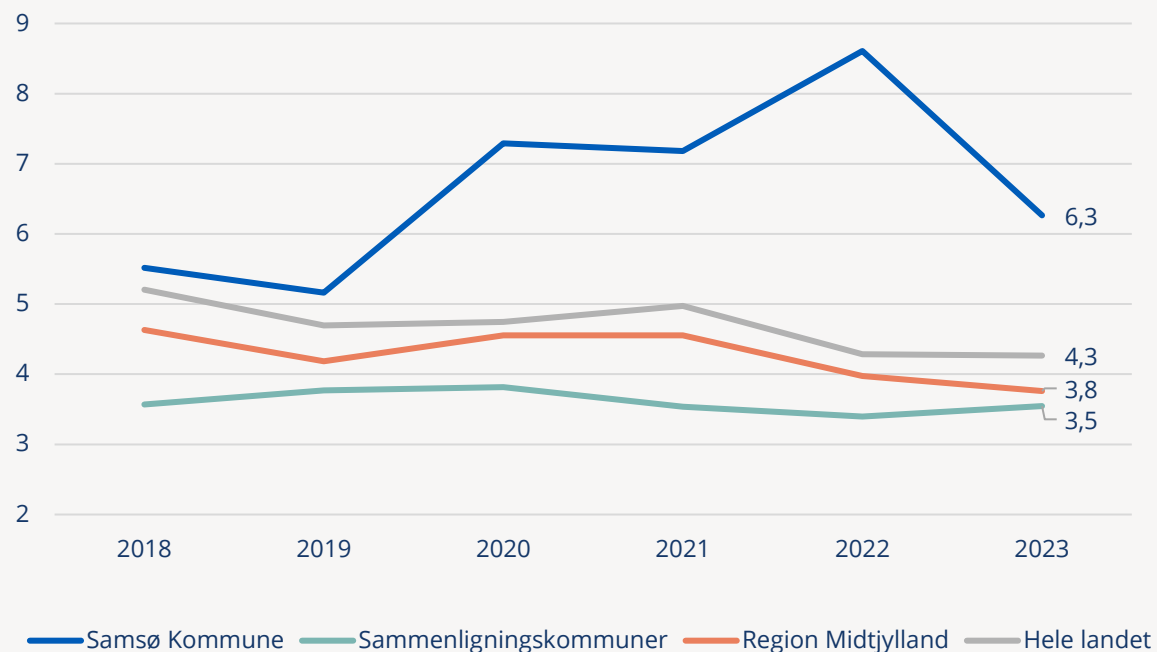
Iværksætteraktiviteten toppede i 2022

Figur 3.2 viser udviklingen i iværksætterraten i perioden 2018-23 for Samsø Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Siden 2021 er antallet af iværksættere faldet på både lands- og regionsplan – en udvikling, der bl.a. kan skyldes det stigende renteniveau og usikkerhed knyttet til inflation og geopolitisk ustabilitet..

I Samsø Kommune steg iværksætteraktiviteten helt frem til 2022 for derefter at falde betragteligt. Det er særligt efter 2020, at Samsø skiller sig ud med en meget høj iværksætterrata set i forhold til både sammenligningskommuner, resten af regionen og hele landet.

Figur 3.2. Udvikling i iværksætterraten, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder i året sat i forhold til arbejdsstyrken (15-64 årige).

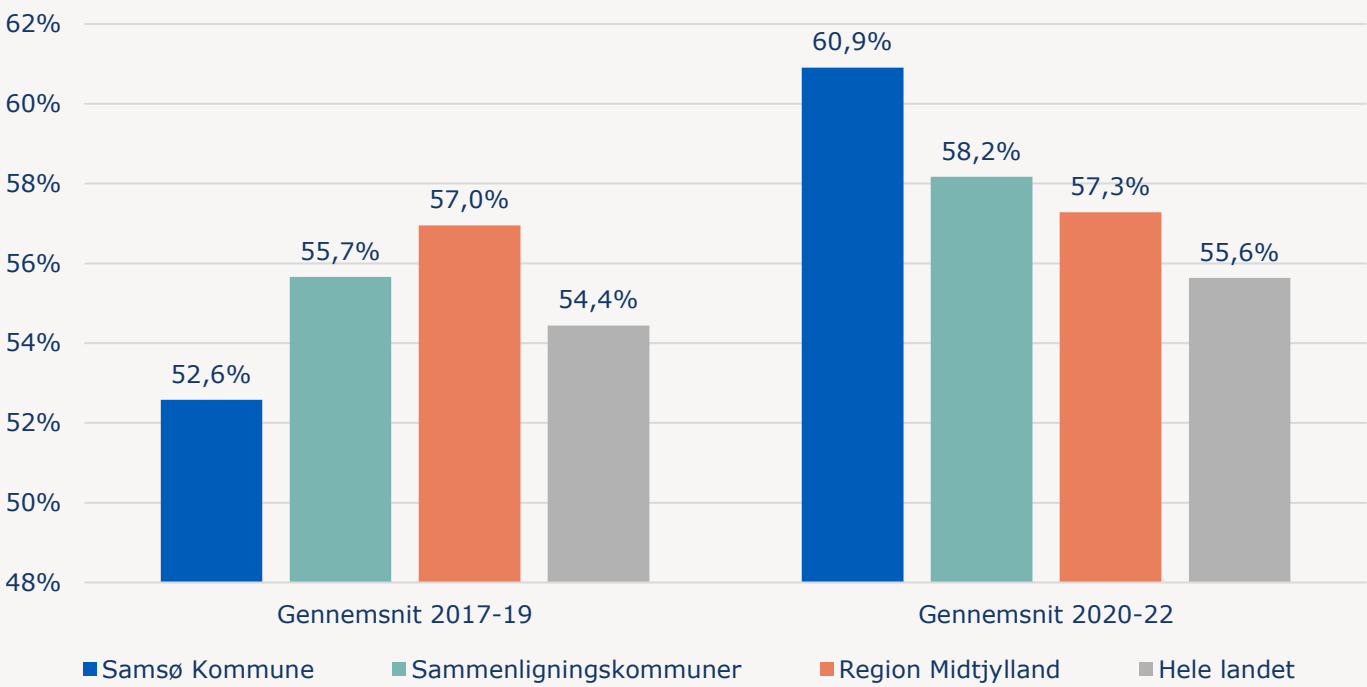
Stor stigning i overlevelsesraten for nye virksomheder, men fald i jobskabelsen

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figur 3.3 viser de gennemsnitlige overlevelsesrater tre år efter etablering for to perioder. Det fremgår, at Samsø Kommune i den seneste periode havde en høj overlevelsesrate for nye virksomheder, og at der er sket en betydelig stigning fra den første til den anden periode.

En anden indikator for iværksættervilkårene er de overlevende virksomheders evne til at skabe værdi og arbejdspladser. Tabel 3.1 viser det gennemsnitlige antal jobs i overlevende iværksættervirksomheder tre år efter etableringsåret. Der er igen vist gennemsnittet for to perioder. Tabellen viser, at den gennemsnitlige jobskabelse er faldet betydeligt i perioden 2020-22, hvor Samsø Kommune lå lidt under det regionale gennemsnit.

Det samlede billede er således, at flere iværksættervirksomheder overlever, men at de til gengæld – gennemsnitligt set – skaber færre jobs.

Figur 3.3. Overlevelsesraten (tre år efter etablering), opdelt på to perioder

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.1. Gennemsnitligt antal fuldtidsjobs tre år efter etablering, opdelt på to perioder

Jobskabelse pr. virksomhed	Gns. 2017-2019	Gns. 2020-2022
Samsø Kommune	2,2	1,7
Sammenligningskommuner	2,0	1,7
Region Midtjylland	2,1	1,8
Hele landet	2,2	2,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Kolonnen for 2017-19 består af virksomheder etableret i 2014-16, mens kolonnen for 2020-22 består af virksomheder etableret i 2017-19.

Turisme og ejendomshandel dominerer iværksætteriet i Samsø Kommune

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 3.2 viser de nye virksomheders fordeling på brancher i perioden 2022-23 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår det, at der i Samsø Kommune er etableret flest virksomheder inden for hoteller og restauranter i perioden 2022-23. Mere end en fjerdedel af alle iværksætterne i Samsø Kommune tilhørte denne branche over de to år. Derudover huser Samsø Kommune relativt mange iværksættere inden for industri og ejendomshandel, når der sammenlignes med resten af regionen. Det modsatte gør sig gældende inden for bygge & anlæg, videnservice og private velfærdsinstitutioner.

Tabel 3.2. Nye virksomheders fordeling på brancher, gennemsnit for 2022-23

Branche	Samsø Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Hoteller og restauranter	27%	7%	6%	6%
Finansiering, forsikring og ejendomme	17%	14%	15%	12%
Industri	11%	6%	4%	3%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	10%	16%	8%	8%
Operationel service	10%	9%	7%	9%
Videnservice	6%	9%	15%	17%
Bygge og anlæg	4%	18%	14%	13%
Information og kommunikation	4%	2%	7%	9%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	4%	8%	11%	10%
Detailhandel	3%	7%	6%	6%
Transport	3%	4%	5%	6%
Engroshandel	0%	2%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget.

Andelen af kvindelige iværksættere varierer på tværs af de midtjyske kommuner

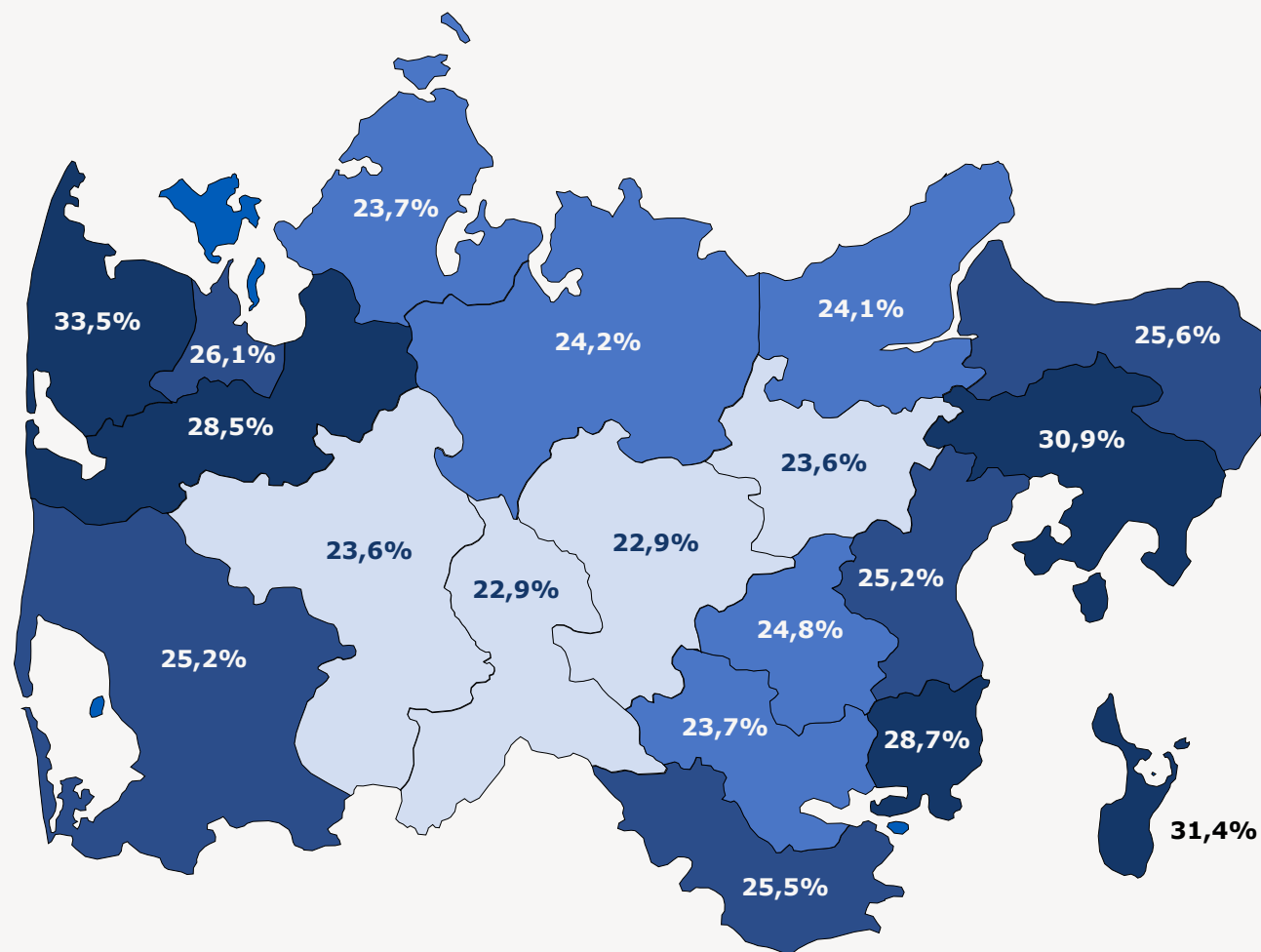
På landsplan er kun ca. en fjerdedel af alle iværksættere kvinder. Det kan skyldes en række barrierer som større usikkerhed på egne evner, et mere beskedent forretningsnetværk, vanskeligere adgang til finansiering og en større bekymring om work-life balance. Det er faktorer, som der kan arbejdes med lokalt i forhold til at støtte og motivere kvinder med interesse for iværksætteri.

Figur 3.4 viser for alle midtjyske kommuner andelen af iværksættere, der var kvinder i perioden 2021-23. Samlet set var andelen af kvindelige iværksættere 25,3 pct. i Region Midtjylland mod 26,3 pct. på landsplan i denne periode.

Som det fremgår, er der betydelige forskelle på tværs af de midtjyske kommuner. Lemvig Kommune topper med en andel på 33,5 pct., mens Silkeborg Kommune sammen med Ikast-Brande Kommune ligger i bunden med en andel på 22,9 pct.

Med andel på 31,4 pct. havde Samsø Kommune den næsthøjeste andel kvindelige iværksættere i perioden.

Figur 3.4. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

Udvikling i andel kvindelige iværksættere i midtjyske kommuner

Tabel 4.3 viser andelen af kvindelige iværksættere i tre tidsperioder. Top 5 er fremhævet i alle tre perioder.

Det fremgår, at mange de samme kommuner går igen i top-5 over de højeste andele kvindelige iværksættere. Samsø Kommune ligger i top-5 i alle perioder, mens Lemvig Kommune, Syddjurs Kommune, Odder Kommune og Holstebro Kommune er at finde i top-5 i to perioder.

Der er dog også udsving. Fx er Lemvig Kommune gået fra en lav andel kvindelige iværksættere i 2015-17 til en høj andel i de seneste to perioder. Silkeborg Kommune er den eneste kommune, hvor andelen af kvindelige iværksættere har været faldende fra periode til periode. Samlet er andelen på regionsplan steget fra 24,0 pct. til 25,3 pct.

Tabel 3.3. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2015-17, 2018-20 & 2021-23

Kommune	2015-17	2018-20	2021-23
Lemvig Kommune	17,4%	27,5%	33,5%
Samsø Kommune	36,3%	26,9%	31,4%
Syddjurs Kommune	26,9%	26,0%	30,9%
Odder Kommune	27,9%	18,6%	28,7%
Holstebro Kommune	24,8%	27,3%	28,5%
Struer Kommune	23,7%	23,9%	26,1%
Norddjurs Kommune	24,6%	27,0%	25,6%
Hedensted Kommune	24,3%	24,1%	25,5%
Aarhus Kommune	23,3%	24,5%	25,2%
Ringkøbing-Skjern Kommune	25,2%	28,6%	25,2%
Skanderborg Kommune	25,5%	26,4%	24,8%
Viborg Kommune	21,9%	21,3%	24,2%
Randers Kommune	24,3%	20,4%	24,1%
Skive Kommune	22,6%	23,7%	23,7%
Horsens Kommune	25,1%	21,4%	23,7%
Favrskov Kommune	24,4%	25,2%	23,6%
Herning Kommune	21,4%	20,9%	23,6%
Ikast-Brande Kommune	24,5%	26,0%	22,9%
Silkeborg Kommune	25,9%	25,2%	22,9%
Region Midtjylland	24,0%	24,2%	25,3%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Vækstvirksomheder og eksport

Det sidste afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

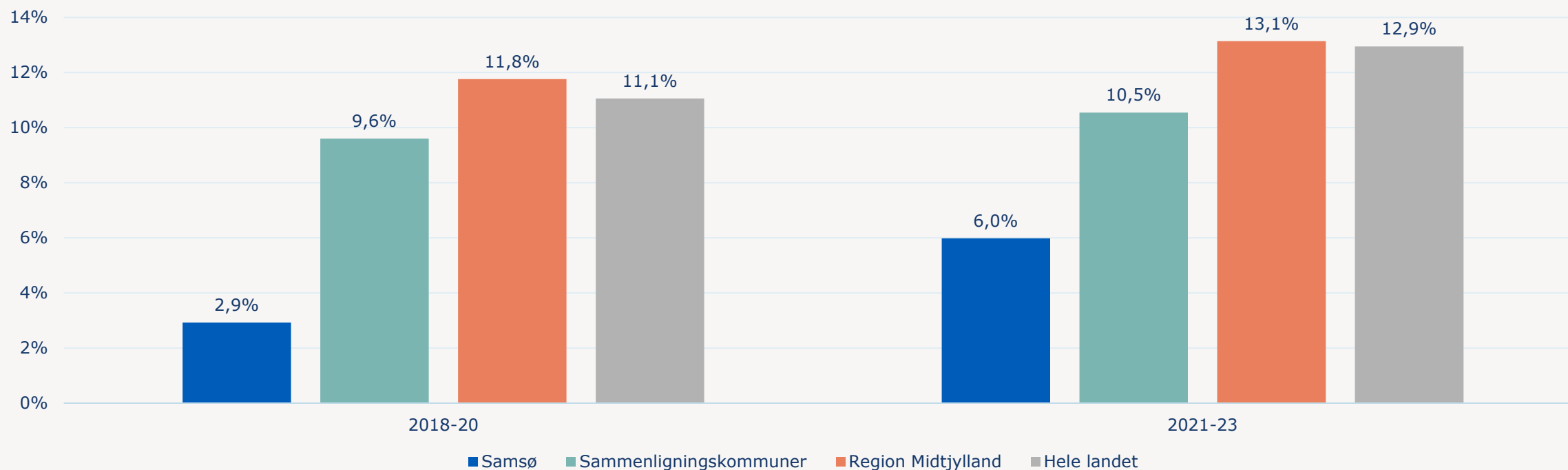
Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi blandt kommunens eksporterende virksomheder har udviklet sig.

Få, men et stigende antal vækstvirksomheder

Figur 4.1 viser hvor stor en andel af kommunens virksomheder, der kan karakteriseres som vækstvirksomheder. Den viser således udviklingen i andelen af vækstvirksomheder siden 2018 holdt op mod sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at andelen af vækstvirksomheder er lav i Samsø Kommune, men dog har været stigende mellem de to perioder. Det skal dog nævnes, at analysen kun omfatter virksomheder med mindst to årsværk i udgangsåret, og at analysegrundlaget på Samsø dermed er ret lille. Det betyder, at få virksomheder kan have stor betydning for resultatet.

Figur 4.1. Andel virksomheder, der er vækstvirksomheder, gennemsnit 2018-20 og 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Analysen omfatter kun virksomheder med mindst to fuldtidsårsværk i starten af den treårige opgørelsesperiode.

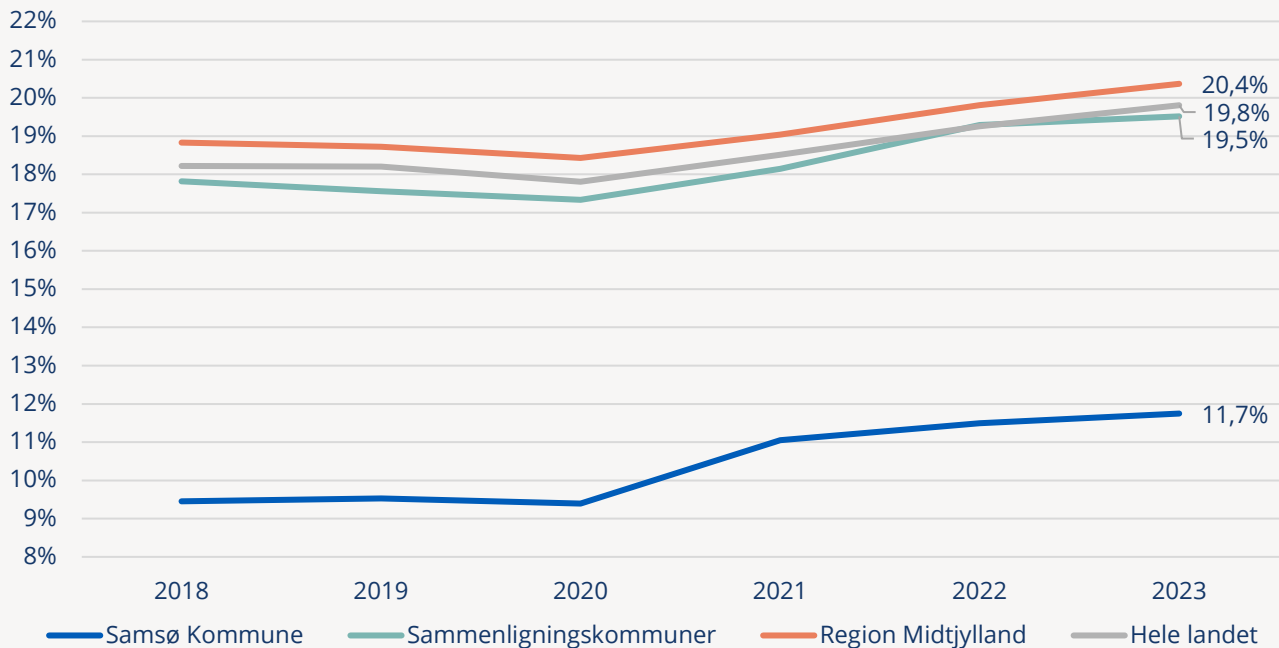
Fortsat stigning i andelen af eksportvirksomheder

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 4.2 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2018-23, mens figur 4.3 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Samsø Kommune og Region Midtjylland under ét.

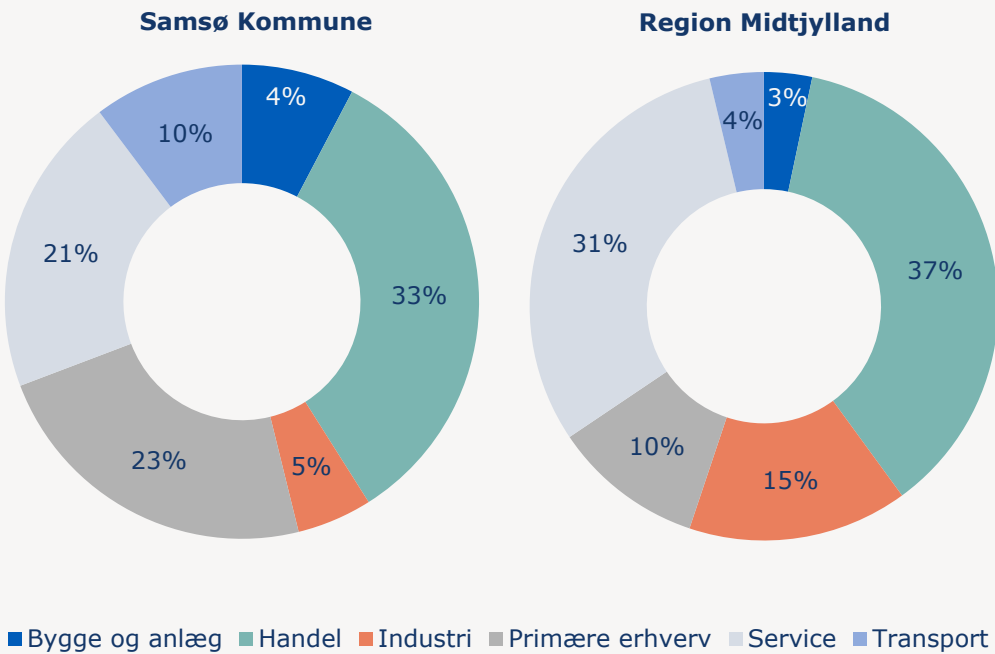
Den første figur viser, at Samsø Kommune relativt set har få eksportvirksomheder sammenlignet med regions- og landsgennemsnittet. De seneste år er andelen dog vokset. I 2023 var knap 12 pct. af virksomhederne i Samsø Kommune eksportvirksomheder mod godt 20 pct. i hele regionen. Den lave andel hænger i høj grad sammen med Samsø Kommunes erhvervsstruktur, der er domineret af mikrovirksomheder samt erhverv, der sælger lokalt eller til andre danske virksomheder.

Figur 4.3 viser, at en relativt stor andel af Samsø Kommunes eksportvirksomheder kommer fra de primære erhverv i forhold til regionen som helhed.

Figur 4.2. Udvikling i andel virksomheder, der har eksport, 2017-23

Figur 4.3. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

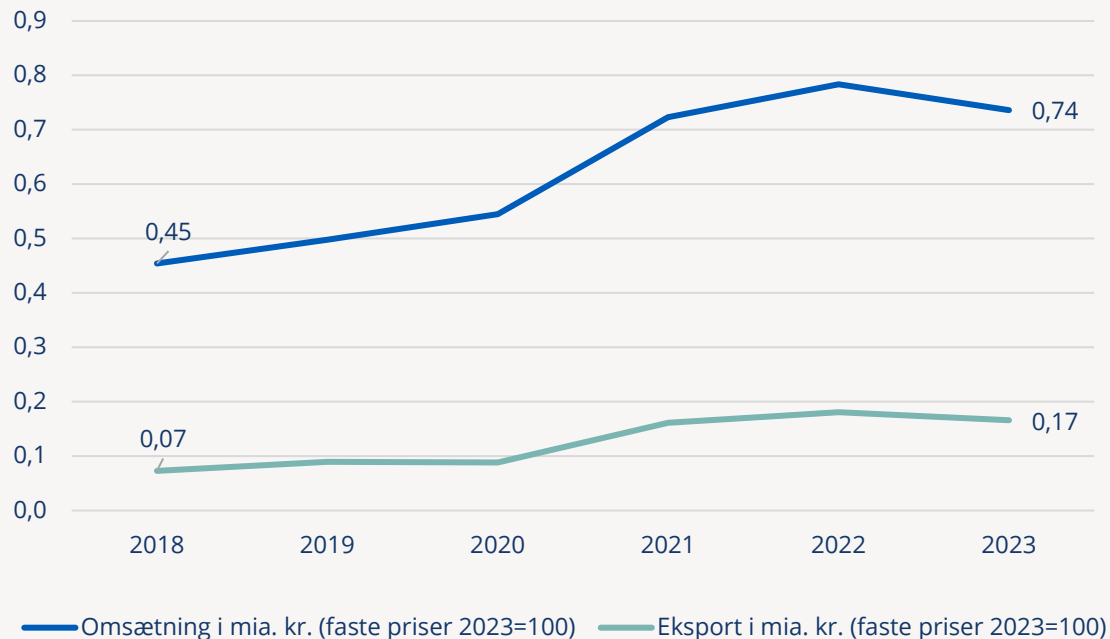
Beskeden eksportværdi, der toppede i 2022

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder, der eksporterer, giver figurerne neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 4.4 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport.

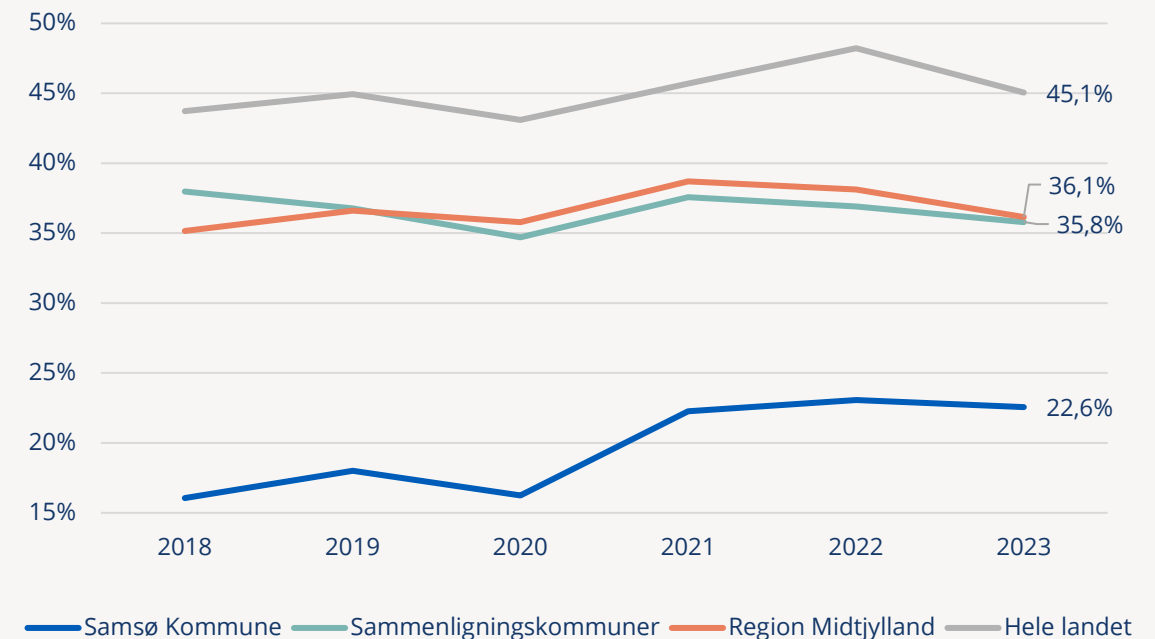
Det fremgår, at den samlede eksportværdi i Samsø Kommune er relativt lav, men er steget efter 2020. Der er dog sket et mindre fald fra 2022 til 2023, hvor eksportværdien udgjorde ca. 180 mio. kr.

Herudover viser figur 4.5, at eksportens andel af den samlede omsætning (i de eksporterende virksomheder) ligger betydeligt under niveauet i både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet, men at der efter 2020 er sket en stigning fra 16 pct. til 23 pct. Samlet set viser analysen dog, at eksport fortsat fylder relativt lidt for virksomhederne på Samsø.

Figur 4.4. Udvikling i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Samsø Kommune, mia. kr., 2018-23

Figur 4.5. Udvikling i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2018-23

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Udvalgte initiativer

De midtjyske kommuner har iværksat mange initiativer, der har til formål at stimulere den lokale erhvervsudvikling på de områder, der er gennemgået i denne rapport.

Dette sidste afsnit beskriver helt nye eller virkningsfulde indsatser, som kommunen har gennemført eller finansieret, og som kan være til inspiration for andre midtjyske kommuner.

Samsøs grønne helhedsplan

Med bred involvering udarbejder Samsø Kommune sammen med Samsø Energiakademi og Københavns Universitet en samlet plan for, hvordan øens arealer anvendes bæredygtigt.

Helhedsplanen skal samle og prioritere de forskellige ønsker og behov, der er til arealanvendelse. Planen vil således rumme tiltag som etablering af vådområder og ekstensivering af landbrugsarealer, der indgår i den lokale implementering af Den grønne trepart, ligeså vel som der i planen vil være prioriteter, der skal tilgodese turisme og øens øvrige erhverv.

Arbejdet sker i tre trin, der løber fra august 2024 til udgangen af 2025:

- I det første trin bliver der udarbejdet statusanalyser og belysning af udviklingsperspektiver
- I det andet trin inddrages eksperter til at give deres perspektiv på Samsø på en række workshops
- Som det tredje trin involveres interessenter såsom borgere, lodsejere og erhvervsliv i konkretisering og prioritering

Med afsæt i den samlede proces udarbejdes en helhedsplan, der fremlægges til politisk behandling, hvorefter helhedsplanen integreres i det øvrige planarbejde.

Arbejdet er støttet af Realdania som en del af Plan22+.

Bæredygtig turisme

Et treårigt projekt støttet med erhvervsfremmemidler skal fremme bæredygtighed i turismeerhvervet.

VisitSamsø skal certificeres som Green Tourism Organisation, og turismeaktørerne inviteres og motiveres til at planlægge og igangsætte bæredygtigheds certificering af deres overnatningssted, spisested, attraktion eller andet.

Cykelturismen fremmes med forbedringer af infrastruktur og inspiration til flere oplevelser på Samsø på to hjul.

Gæster med handicap skal nemmere kunne planlægge og nyde Samsø som destination, hvilket sker med tilgængelighedsvurdering af overnatningssteder, spisesteder og attraktioner.

Der bygges videre på tidligere indsats med blandt andet mørkemålinger, så der kan laves en plan for udarbejdelse af en ansøgning om at etablere en Dark Sky Park på Samsø.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group